

Źródła archiwalne

Archiwum Główne Akt Dawnych (AGAD): sygnatura 193, Mf. 19454; 1/354/0/35/135.

Archiwum Prowincji Polskiej Pijarów w Krakowie (APPP): sygnatura Col. Lid 1.

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego (Arch. UJ): sygnatura 27.

Biblioteka Fundacji Księżąt Czartoryskich (BCz): sygnatura 891 IV.

Biblioteka Kórnicka (BK): sygnatura 01326.

Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego w Wilnie (BUWil): Fond F2 DC 87; F2 DC 103; F2 DC 104; F2 DC 107; F2 DC 112; F2 DC 114; F2 DC 117; F2 DC 119; F2 KC 57.

Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich: sygnatura 6848.

Centralne Państwowe Archiwum Historii Ukrainy w Kijowie (CPAHU): Fond F 710, op. 1, dz. 79.

Strona internetowa: www.szukajwarchiwach.pl

Źródła drukowane

„Gazeta Grodzieńska” 1779–1780.

„Gazeta Warszawska” 1773–1792.

„Gazety Wileńskie” 1773–1792.

„Korespondent Krajowy i Zagraniczny” 1793, nr 32, 34, 41, 49.

„Pamiętnik Historyczno-Polityczny” 1784.

„Wiadomości Warszawskie” 1768, nr 66.

„Zabawy Przyjemne i Pożyteczne z Różnych Autorów Zebrane” 1770–1777, t. 1–16.

Bogucicki Józef, Dysertacja: uwagi nad niektórymi znakomitszymi dziełami trzeciej epoki religii chrześcijańskiej, w wieku piętnastym kościoła przypadłymi; przez ks. Józefa Bogucickiego, filozofii i teologii doktora historii kościelnej w Szkole Głównej Krakowskiej profesora, na posiedzeniu publicznym czytane, „Przegląd Humanistyczny” 1998, t. 42, nr 1.

Broel-Plater Kazimierz Konstanty, Podróż króla Stanisława Augusta do Kaniowa w r. 1787 podług listów ... opisana przez J.I. Kraszewskiego, Wilno 1860.

Byszewska Ludwika, 1786 metų kelionės į Vilnių dienoraštis – Žurnal podróży do Wilna z roku 1786, Vilnius 2008.

Dębski Nepomucen Adrian, Kazanie z okazji powstania narodu w kościele P. Maryi w Warszawie miane, Warszawa 1794.

Dębski Nepomucen Adrian, Mowa przy otwarciu szkół XX. benedyktynów klasztoru sieciechowskiego w mieście Sężyce miana roku 1791 dnia 3 maja, Lublin b.d.

Diariusz podróży Najjaśniejszego Stanisława Augusta króla polskiego na sejm grodzieński zacząwszy od dnia wyjazdu z Warszawy to jest 26 miesiąca sierpnia roku 1784 aż do przybycia do Grodna, Warszawa 1784.

Dmochowski Franciszek Ksawery, Mowa o potrzebie i uczeniu się łaciny przy dorocznym otwarciu szkół warszawskich XX. Scholarum Piarum, Warszawa 1790.

Do Jaśnie Wielmożnego Jmci Księdza Pawła Ksawerego hrabi Brzostowskiego referendarza W. Ks. Litt. kawalera orderu Świętego Stanisława w dzień imienin wiersz od konwiktu szlacheckiego wileńskiego XX Scholarum Piarum, roku 1780, d. 29 Junii, b.m., b.d.

Do Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Tadeusza Czackiego starosty nowogródzkiego, komisarza komisji Skarbu koronnego orderu S. Stanisława w dzień imienin zgromadzenie włodzimierskich XX bazylianów, dnia 28 października roku 1791, b.m., b.d.

Do Najjaśniejszego Miłościwego Pana Stanisława Augusta króla polskiego, Wielkiego Księcia Litewskiego &c. Collegium Nobilium Schol. Piar. dla doświadczenia postępu w naukach ćwiczącej się młodzi łaskawie odwiedzającego, b.m., b.d.

Dyariusz przyjazdu najjaśniejszego Stanisława Augusta króla polskiego szczęśliwie nam panującego do miasta stołecznego Krakowa, Kraków 1787.

Dysertacja o wzroście nauk wyzwolonych i mechanicznych przez obserwacje w Europie, o pożytkach i wygodzie ich w społeczności i o stosowaniu onychże do potrzeb kraju ojczystego wiekopomnej pamiętce najpożądańszej obecności najjaśniejszego Stanisława Augusta dobroczynnego nauk opiekuna, Kraków 1787.

Dzieje domowe albo opis przez dni osobliwszych, dziejów i przypadków zdarzonych w Szkołach Wydziałowych Poznańskich 1781–1793, opr. Dorota Żołędź-Strzelczyk, Poznań 2006.

Dziennik hrabiego Eliasza Bezbородki od dnia przyjazdu króla Stanisława Augusta z Warszawy do Grodna, [w:] Eustachy Tyszkiewicz, Króla Stanisława Augusta ostatni pobyt w Grodnie, Poznań 1878.

Dziennik podróży Króla jegomości Stanisława Augusta na Ukrainę i do innych Ziem Koronnych roku 1787 dnia 23 lutego rozpoczętej, a dnia 22 lipca zakończonej, Warszawa 1788.

Eksperyment pod zaszczytnym Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Michała hrabi Rokickiego marszałka W. Trybunału G. W. Ks. L. kasztelana mińskiego, kawalera orderu ś. Stanisława tudzież całego najjaśniejszego trybunału G. W. Ks. L. ... przez WW. JPP. Kawalerów w szkołach wojewódzkich grodzieńskich edukujących się dan roku 1778 dnia 25 lipca, Grodno 1778.

Fijałkowski Marcin, Mowa o użytku z nauk publiczną dziś instrukcją w narodzie składających przez Marcina Fijałkowskiego nauczyciela wymowy przy otwarciu szkół r. 1787 1 października w Krakowie miana, b.m., b.d.

Giecy Ignacy, Mowa w dzień rozpoczęcia szkół publicznych wykładająca moralne dowody nieśmiertelności człowieka miana w Poznaniu, Poznań 1786.

Golański Filip Nereusz, Mowa przy dorocznym zaczęciu szkół warszawskich XX. Scholarum Piarum, Warszawa 1784.

Golański Filip Nereusz, Mowa przy dorocznym zaczęciu szkół warszawskich XX. Scholarum Piarum, Warszawa 1786.

Gorczyzewski Jan Kanty, Wiersz na powrót Ksaw. Kęszyckiego z funkcji marszałka Trybunału Koronnego, b.m. [1781].

Gorczyzewski Jan Kanty, Wiersz z okoliczności imienin Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Kazimierza Nałęcz z Raczyna i Małoszyna Raczyńskiego, b.m., b.d.

Gurowski Władysław, Obwieszczenie względem zachowania świąt, Warszawa 22 sierpnia 1787.

Hussarzewski Tomasz, Mowa na zaczęciu lekcji publicznych historii powszechnej przez W. J. X. Tomasza Hussarzewskiego C.M.T.D. profesora tychże lekcji na zgromadzeniu publicznym dnia 22 listopada 1784 roku miana, b.m., b.d.

Instrukcje dla wizytatorów generalnych szkół Komisji Edukacji Narodowej 1774–1794, opr. Kalina Bartnicka, Irena Szybiak, Wrocław 1976.

Karpowicz Michał Franciszek, Kazania i inne dzieła J. X. Michała Franciszka Karpowicza, t. 7: Kazania trybunalskie, Warszawa 1814.

Karpowicz Michał Franciszek, Mowa przy zaczęciu lekcji teologii dogmatycznej w Szkole Głównej W. X. Lit. w Akademii Wileńskiej publicznie miana roku 1783, b.m., b.d.

Katalog uczniów w szkołach narodowych W. X. Lit., którzy zdaniem rektorów, prorektorów i profesorów dawszy największe dowody pilności i postępu w naukach mają honor odebrać wyznaczone sobie nagrody od Najjaśniejszego Pana w medalach złotych i srebrnych prezentujących z jednej strony imię Stanisława Augusta z drugiej zaś napis DILIGENTIAE roku 1791, b.m., b.d.

Kazanie na uroczystość Najś. Maryi Panny Opieki przy wprowadzeniu jej obrazu do kolegium Nobilium pod tytułem tejże opieki, założonego w Trzemesznie od Jw. Imci ks Michała Kościeszy Kosmowskiego ... miane przez X. Teodora Grubera ... ósmego listopada roku pańskiego 1778, b.m., b.d.

Kitowicz Jędrzej, Opis obyczajów za panowania Augusta III, Warszawa 1985.

Kognowicki Kazimierz, Hymen na gody Józefa Wereszczyńskiego i Eleonory Giełgudówny w Wilnie, b.m., b.d.

Kognowicki Kazimierz, Kazanie o świętym Stanisławie Kostce do uroczystości wieku stosowane miane w dzień Jegoż festu w kościele kowieńskim pod tytułem S. Franciszka, Wilno 1774.

Kognowicki Kazimierz, Węzeł na imieniny wielmożnej Imci Panny Franciszki Butlerówny starościanki prenskiej, b.m., b.d., <https://kolekcijos.biblioteka.vu.lt/search/detailed?term=wewel+na+imieniny> (dostęp: 20.10.2022).

Komisja Edukacji Narodowej. Pisma Komisji i o Komisji, opr. Stanisław Tync, Wrocław 1954.

Komisja Edukacji Narodowej. Raporty generalnych wizytatorów z r. 1784, opr. Teodor Wierzbowski, Warszawa 1911.

Komisja Edukacji Narodowej. Raporty wizytatorów 1785, opr. Teodor Wierzbowski, Warszawa 1911.

Komisja Edukacji Narodowej. Raporty wizytatorów 1786, opr. Teodor Wierzbowski, Warszawa 1911.

Komplement do W. Imć Pana Wolskiego łowczyca nowogródzkiego dnia 22 listopada roku 1784, b.m., b.d.

Konarski Stanisław, Pisma pedagogiczne, opr. Łukasz Kurdybacha, Wrocław–Kraków 1959.

Konstytucja 3 maja 1791. Na podstawie tekstu Ustawy Rządowej z archiwum Sejmu Czteroletniego, opr. Anna Grześkowiak-Krwawicz, Warszawa 2018.

Korespondencja Adama Naruszewicza 1762–1796. Z papierów po Ludwiku Bernackim, red. Tadeusz Mikulski, Wrocław 1959.

Korespondencja Franciszka Karpińskiego z lat 1763–1825, opr. Tadeusz Mikulski, Roman Sobol, Wrocław 1958.

Kossakowski Jan Nepomucen, Kazanie o pełnieniu powinności stanu, powołania i urzędu w dzień Ś. Kazimierza Królewicza polskiego, patrona W. X. Litt, Wilno 1791.

Koźmian Kajetan, Pamiętniki, cz. 1, Warszawa 1907.

Kruszyński Stanisław, Radość kościoła, ojczyzny, akademii z najuroczystszej kanonizacji Ś. Jana Kantego, Akademii Krakowskiej Pisma Ś. doktora i profesora..., Kraków 1775.

[Locke John], Książeczka o edukacji dzieci z francuskiego na polski język przełożona, Warszawa 1781.

Mowa do jego królewskiej mości podczas danego dowodu z rocznego w różnych naukach postępuku w szkołach normalnych warszawskich ... miana przez Stanisława Kłokockiego wojskowicza mińskiego, Warszawa 1778.

Mowa do obywatelów i szkolnej młodzi przy uroczystym kształtu Edukacji Narodowej wykładzie ... w Barze dnia pierwszego listopada roku 1774 miana przez X. Jana Wrzeszcza szkół prefekta, Berdyczów b.d.

Mowa Imci księdza Kalińskiego ... o obieraniu stanu miana do JJ PP kawalerów edukujących się w konwicie szlacheckim JJ XX pijarów w dzień świętego Józefa Kalasantego, Wilno 1780.

Mowa Imci księdza Kalińskiego ... o prawdziwej i fałszywej chwale miana do JJ PP kawalerów edukujących się w konwicie szlacheckim JJ XX pijarów w dzień świętego Józefa Kalasantego, Wilno 1777.

Mowa Imci księdza Kalińskiego ... o prawdziwej obyczajności miana do JJ PP kawalerów edukujących się w konwicie szlacheckim JJ XX pijarów w dzień świętego Józefa Kalasantego, Wilno 1779.

Mowa JWImci. P. J. U. Niemcewicza posta inflanckiego na sesji sejmowej dnia 28 maja r. 1789, przy obronie Komisji Edukacji miana, [w:] Komisja Edukacji Narodowej. Pisma Komisji i o Komisji, opr. Stanisław Tync, Wrocław 1954.

Mowa Mikołaja Wolskiego zawierająca uwagi nad pierwiastkowymi dziejami świata, nad dawnym Egiptem, nad Asyrią, Medami i Persami, Wilno 1784.

Mowa na dokończeniu popisów szkół wydziałowych większych krakowskich przez J. P. Franciszka Krzyckiego kasztelanica biechowskiego ucznia klasy IV, b.m., b.d.

Mowa przy drugim rozdaniu nagród dla cnót czynnych i użytecznych społeczności ku uwiecznieniu słodkiej pamiętki bytności w województwie krakowskim Stanisława Augusta króla dobrego ... przez Marcina Fijałkowskiego dnia 22 czerwca roku 1788 miana, Kraków b.d.

Mowa przy objęciu rządów stanu akademickiego w Koronie dnia 3 października roku 1786 przez J.W. Feliksa Oraczewskiego ... miana, Kraków b.d.

Mowa przy pierwszym rozdaniu nagród dla cnót czynnych i użytecznych społeczności ku uwiecznieniu słodkiej pamiętki bytności w województwie krakowskim Stanisława Augusta króla dobrego ... przez Jacka Przybylskiego na amfiteatrze nowodworskim w Krakowie dnia 30 grudnia 1787 miana, Kraków b.d.

Mowa przy trzecim rozdaniu nagród dla cnót czynnych i użytecznych społeczności ku uwiecznieniu słodkiej pamiętki bytności w województwie krakowskim Stanisława Augusta króla dobrego ... przez

Jacka Przybylskiego na amfiteatrze nowodworskim w Krakowie dnia 21 czerwca 1789 miana, Kraków b.d.

Mowa z nauk szkolnych zupełną, jaka tylko w tym życiu być może wynikającą szczęśliwość okazująca, gdy trzechmiesięcznej pracy w Akademii Zamoyskiej szkoła krasomówstwa dała przez W.I.P. Adama Dąbrowskiego łowczyca bidgoskiego pod dozorem M. Tomasza Antoniego Ćwiklińskiego nauk wyzwolonych i filozofii doktora, retoryki profesora roku 1779 w miesiącu kwietniu miana, Zamość b.d.

Muszyński Józef, Mowa 28 października 1789 w szkołach Przygłównych Krakowskich przy daniu medalu W. JP. Pantaleonowi Kownackiemu synowi podwojewodzkiego książkiego, Polona, <https://polona.pl/item/mowa-jasnie-wielmoznego-jmci-pana-wladyslawa-z-gurowa-gurowskiego-marszalka-wielkiego-w,MTMOMTMzMzE4/1/#info:metadata> (dostęp: 20.10.2022).

Na akt ślubny Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Ignacego Morykoniego starosty brzeskiego z Jaśnie Wielmożną Jmci Panną Heleną Bilewiczówną ciwunówną eyragolską imieniem collegium wiłkomirskiego xx scholarum piarum oda, Wilno 1781.

Na dzień imienin Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Władysława z Gurowa Gurowskiego marszałka nadwornego W. X. Litewskiego..., b.m., b.d.

Na imieniny jaśnie wielmożnego Imć pana Feliksa Oraczewskiego kawalera orderu S. Stanisława, Komisarza Edukacji Narodowej, wizytatora Szkoły Głównej, tejże i całego stanu nauczycielskiego w Koronie jeneralnego rektora, autora związku przyjaciół ludzkości. Dnia 14 stycznia roku 1788, b.m., b.d.

Na szczęśliwy do stęsknionej stolicy powrót Pana Naszego Miłościwego króla polskiego Stanisława Augusta W. Xcia Lit. Galatea ekloga, Warszawa 1781.

Naruszewicz Adam Stanisław, Dyjariusz podróży Jego Królewskiej Mości na sejm grodzieński, opr. Magdalena Bober-Jankowska, Warszawa 2008.

Naruszewicz Adam Stanisław, Dziennik podróży Stanisława Augusta na Ukrainę i do innych ziem koronnych, opr. Magdalena Bober-Jankowska przy współpracy Ariadny Maślowskiej-Nowak, Warszawa 2019.

Oda na uroczyste imieniny Jmć Pana Ignacego Prussa na Zielonkach Zielińskiego pułkownika wojsk koronnych &c Pana i najosobliwszego dobrodzieja przez M. Sebastiana Jana Kantego Czochrona, Oda na imieniny Józefa Michałowskiego i Józefy z Russockich Michałowskiej, b.m., b.d.

Opisanie dzienne pogrzebów Jaśnie Oświeconej Księżnej Anny z Mycielskich Radziwiłłowej ... i Jaśnie Oświeconego Książęcia Jegomości Hieronima Radziwiłła ... roku 1787 czerwca 20, Wilno b.d.

Opisanie przyczyn fizycznych trzęsienia ziemi przez Andrzeja Trzcńskiego ... na sali Jagiellońskiej czytane, Kraków 1787.

Opisanie wjazdu na starostwo lubelskie Jaśnie Wielmożnego Michała Wandalina z Wielkich Kończyc Mniszcha ... dnia 31 sierpnia 1785 roku odprawione, Lublin b.d.

Orzechowski Klemens, Mowa przy dorocznym otwarciu szkół hełmskich [!], Lublin 1781.

Orzechowski Klemens, Na akt ślubny J. Wielmożnego Imci Pana Augusta Kickiego asesorii wielkiej koronnej asesora sekretarza J. K. Mci z wielmożną Imci Panną Marianną z Piegłowskich Kowalkowską miecznikówną nowogrodzką dnia 5 marca odprawiony roku 1786, Lublin b.d.

Pamiętniki Józefa Drzewieckiego spisane przez niego samego (1772–1802), tudzież reszta pamiętnika tegoż (1806–1851) z papierów po nim pozostałych zebrana ... przez J. I. Kraszewskiego, Wilno 1858.

Pamiętniki króla Stanisława Augusta. Antologia, opr. Dominique Triaire, Warszawa 2013.

Piramowicz Grzegorz, Uwagi o nowym instrukcyi publiczney układzie, przez Komisją Edukacyi Narodowej uczynionym; ku objaśnieniu chcących o nim wiedzieć, Warszawa 1776.

Polska stanisławowska w oczach cudzoziemców, t. 1–2, red. Wacław Zawadzki, Warszawa 1963.

Popis szlacheckiej młodzieży edukującej się w szkołach publicznych szarogrodzkich zgromadzenia XX bazylianów, z nauk w ciągu roku dawanych pod zaszczytnym Jaśnie Wielmożnej Tekli Sosnowskiej wojewodziny płockiej, starościny rateńskiej, najłaskawszej fundatorki odprawiony w roku 1787 w miesiącu lipcu, Poczajów b.d.

Popis z historii roślin, ziemiaństwa, wstępu do fizyki, fizyki, historii rzeczy kopalnych, nauki o zdrowiu i historii sztuk czterech klas wyższych szkół krakowskich pod dozorem Nepomucena Tytkowskiego 1785 w miesiącu lipcu, b.m., b.d.

Popisy roczne szkół większych wydziału lubelskiego w przytomności najjaśniejszego trybunału koronnego i licznie zgromadzonych gości odprawione w miesiącu lipcu 1781 w Lublinie, b.m., b.d.

Popisy roczne w szkołach krakowskich dziesiątego roku po wprowadzeniu układu nauk od prześwietnej Komisji Edukacyjnej na cały naród przepisanych w przytomności Najjaśniejszego Pana odprawione roku 1787, Kraków b.d.

Popławski Antoni, Pisma pedagogiczne, opr. Stanisław Tync, Wrocław 1957.

Powinszowanie nowonarodzonego syna jaśnie wielmożnym rodzicom Michałowi hrabi z Wielkich Konczyc Wandalinowi i Urszuli z Zamoyskich Mniszchom, marszałkostwu wielkim koronnym od szkół wydziału wołyńskiego Akademii Krzemienieckiej na dowód uprzejmego poważenia i przywiązania złożone roku 1785, b.m., b.d.

Powitanie Jaśnie Oświeconego Księcia Karola Radziwiłła wojewody wileńskiego oraz jego rodziny ... 23 września 1778 imieniem szlacheckiego konwiktu XX szkół pobożnych, Wilno 1778.

Powitanie Najjaśniejszego Stanisława Augusta króla i pana naszego przejeżdżającego przez Włodzimierz do Kaniowa od szkół tamecznych bazylianów prowincji litewskiej roku 1787 dnia 7 marca z aktów szkolnych wyjęte, b.m., b.d.

Powitanie Najjaśniejszego Stanisława Augusta króla polskiego, W. Książęcia Litew. imieniem Akademii Krakowskiej przez J. P. Feliksa Oraczewskiego komisarza edukacji narodowej i rektora tejże Akademii w zamku krakowskim 1787 dnia 17 czerwca, b.m., b.d.

Projekt. Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane, b.m. 1781.

Projekt Związku Filantropów uwieczniający w krakowskim województwie pamięć bytności Stanisława Augusta przez Feliksa Oraczewskiego podany, Kraków b.d.; przedruk w: „Ze Skarbca Kultury. Biuletyn Informacyjny Zakładu Narodowego im. Ossolińskich” 1952, nr 1.

Protokoły posiedzeń Komisji Edukacji Narodowej 1773–1785, opr. Mieczysława Mitera-Dobrowolska, Wrocław 1973.

Protokoły posiedzeń Komisji Edukacji Narodowej 1785–1794, opr. Tadeusz Mizia, Wrocław 1969.

„Przedmowa na zaczęciu lekcji publicznej historii powszechnej roku 1783 5ta xbris”, Biblioteka Narodowa, Mf. 103612, <https://polona.pl/preview/7e5f8187-5718-4c1f-a509-c32d7031309d> (dostęp: 20.06.2023).

Przybylski Jacek Idzi, Oda na bytność Jaśnie Oświeconego Książęcia Imci Feliksa Turskiego ... dnia 7 czerwca r. 1791, Kraków b.d.

Putanowicz Józef Alojzy, Życie, cuda i dzieje kanonizacji św. Jana Kantego, Kraków 1780.

Raporty generalnych wizytatorów szkół Komisji Edukacji Narodowej w Wielkim Księstwie Litewskim (1782–1792), opr. Kalina Bartnicka, Irena Szybiak, Wrocław 1974.

Ratio studiorum. Ustawa szkolna Towarzystwa Jezusowego, Warszawa 2000.

Rousseau Jan Jakub, Uwagi o rządzie polskim, [w:] tegoż, Umowa społeczna oraz Uwagi o rządzie polskim, Wrocław 1966.

Rozbiór zakusu nad zaciekami wszechnicy krakowskiej przez przyjaciela prawdy, Warszawa b.d.

Siarczyński Franciszek, Mowa przy dorocznym zaczęciu szkół warszawskich XX Scholarum Piarum, b.m. 1788.

Skrzetuski Wincenty, Mowa przy dorocznym otwarciu szkół wojewódzkich u XX pijarów w Warszawie, 25 września 1780, b.m., b.d.

Stadnicki Andrzej, Mowa przy otwarciu szkół w Łomży, b.m., b.d.

Stroynowski Hieromin, Mowa X. Hieronima Stroynowskiego kanonika kijowskiego, profesora prawa natury i politycznego etc. w Szkole Głównej W. X. L. Florenckiej Akademii Nauk towarzysza przy rozpoczęciu dwuletniego kursu nauki prawa przyrodzonego w Wilnie dnia 5 października 1789 miana, a z woli Komisji Edukacji Narodowej na sesji dnia 24 stycznia r. 1790 do druku podana, Warszawa b.d.

Szkoły wydziałowe lubelskie, popis uczniów roczny z wymowy ... pod dozorem M. Jana Liwińskiego wymowy profesora akademika roku MDCCLXXXII, b.m., b.d.

Szostowicz Michał, Do Najjaśniejszego Pana od młodzi Collegii Nobilium Warszawskiego Scholarum Piarum przytomnością Pańską uradowanej podczas danego z rocznej aplikacji dowodu, b.m., b.d.

Tekieliński Władysław, Opis dzienny szkół wileńskich, Akademii i Uniwersytetu oraz diariusz znaczniejszych wypadków w Wilnie od roku 1781 po rok 1824 nastających, Wilno 1876.

Uczniowie szkół narodowych w Koronie darem łaskawym J.K.Mci, to jest Diligentiae, od początku przez następnej lata zaszczytzeni w aktach wizyt jeneralnych na wieczną pamiątkę zapisani, a z woli Szkoły Głównej dla publicznej wiadomości do druku podani, b.m., b.d.

Ustawodawstwo szkolne czasów Komisji Edukacji Narodowej (1773–1793), opr. Józef Lewicki, Kraków 1925.

Ustawy Komissyi Edukacyi Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane, opr. Kalina Bartnicka, Warszawa 2015.

Uwagi z przyczyny zakusu nad zaciekami wszechnicy krakowskiej, b.m., b.d.

Volumina Legum, t. 8, Petersburg 1860.

Wdzięczność przez powinszowanie dorocznych imienin Jaśnie Oświeconemu Xiążęciu Jmci Adamowi Czartoryskiemu ziem podolskich generałowi, wielu orderów kawalerowi, szkół departamentu województw ruskich komisarzowi, w szczególności od szkół województwa wołyńskiego oświadczona w dnia 24 grudnia roku 1777, b.m., b.d.

[Wedykowski Seweryn], Mowa miana przy zaczęciu szkół lubelskich od nauczyciela wymowy, b.m. 1788.

Wiersz do IMĆ Xiędza Bazylego Bystrzyckiego prefekta Colegii Nobilium Scholarum Piarum w dzień jego imienin, b.m., b.d.

Wiersz do Jaśnie Wielmożnego Księdza Kaspra Cieciszowskiego biskupa kijowskiego i czernichowskiego przy końcu komedii na imieniny ofiarowany, b.m., b.d.

Wiersz do Wielmożnego Jegomości Pana Józefa Lutomskiego podwojewodzkiego chełmskiego, kasjera przeświet. komisji Edukac. Narod. w dzień imienin od zgromadzenia akademickiego szkół podwydziałowych wileń. ofiarowany, b.m., b.d.

Wiersz przy reasumpcji trybunału w Lublinie od szkół wydziałowych lubelskich dnia 28 kwietnia roku 1783, b.m., b.d.

Wiersz Wielmożnemu IMĆ księdzu Michałowi Piotrowskiemu świętej teologii doktorowi, kanonikowi inflanckiemu, prorektorowi szkół wileńskich w dzień doroczny imienin, b.m., b.d.

Wiersz Xaweremu Kęszyckiemu w oktawę imienin oraz Jaśnie Wielmożnej Jmci Pani Barbarze z Kwileckich Kęszyckiej kasztelanowej kaliskiej trybunału koronnego marszałkowej między oktawą imienin, b.m., b.d.

Wołoszyńska Zofia, Komedia obyczajowa warszawska, t. 1, Warszawa 1960.

Wyhowski Szymon, Mowa przy otwarciu szkół warszawskich normalnych ... dnia 25 września 1778 roku, Warszawa b.d.

Wyhowski Szymon, Mowa przy otwarciu szkół warszawskich normalnych ... dnia 25 września 1780 roku, Warszawa b.d.

Zakusy nad zaciekami wszechnicy krakowskiej, czyli uwagi nad niektórymi Akademii tej dysertacjami, Warszawa b.d.

Żurawski Aleksander, Przemowa miana przy otwarciu szkół przez Ks. Aleksandra Żurawskiego Z.S.B.W. nauczyciela wymowy w szkołach włodziemskich roku 1782 dnia 30 września, Poczajów 1782.

Opracowania i monografie

Ausz Mariusz, Szkoły pijarskie w Opolu Lubelskim, "Res Historica" 2000, z. 12.

Ausz Mariusz, Puchowski Kazimierz, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Szkoły w Wydziale Pijarskim, Warszawa 2018.

Baliński Michał, Dawna Akademia Wileńska. Próba jej historii od założenia do 1579 do ostatecznego jej przekształcenia w roku 1803, Petersburg 1862.

Baliński Michał, Pamiętnik o Janie Śniadeckim, t. 1-2, Wilno 1865.

Bartnicka Kalina, Działalność propagandowa Komisji Edukacji Narodowej, "Przegląd Historyczny" 1973, t. 64, z. 3.

Bartnicka Kalina, Wychowanie patriotyczne w szkołach Komisji Edukacji Narodowej, Warszawa 1989.

Bartnicka Kalina, Dormus Katarzyna, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Szkoły w wydziale mazowieckim, Warszawa 2018.

Bartnicka Kalina, Dormus Katarzyna, Wałęga Agnieszka, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794, cz. I: O komisji - wprowadzenie; cz. II: Wybór tekstów źródłowych, Warszawa 2018.

Bibliografia polska, t. 9: Stulecie XVIII, Kraków 1888.

Bieliński Józef, Uniwersytet Wileński (1579-1831), Kraków 1899-1900.

Bigoszevska Wanda, Polskie ordery i odznaczenia, Warszawa 1989.

Bober-Jankowska Magdalena, Błąd czy wariant? O technikach redakcyjnych Adama Naruszewicza, "Napis" 2020, nr 26. <https://doi.org/10.18318/napis.2020.1.8>

Bodzioch Beata, Oficium gratiarum actione pro victoria ex Turcis obtenta zachowane w antyfonarzach rodziny Piotrowskich cz. 1, "Roczniki Teologiczne" 2018, t. 65, z. 13. <https://doi.org/10.18290/rt.2018.65.13-3>

Buczek Katarzyna, Między egzaminem a widowiskiem. Uczniowskie popisy publiczne na przykładzie Gimnazjum/Liceum Wołyńskiego, "Pamiętnik Teatralny" 2017, t. 66, z. 1-2. <https://doi.org/10.36744/pt.1202>

Buczek Katarzyna, "Nadawać duszom kształt narodowy". Święta o państwowym charakterze w czasach Komisji Edukacji Narodowej, Warszawa 2021. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323549697>

Butterwick Richard, Światło i płomień. Odrodzenie i zniszczenie Rzeczypospolitej (1733-1795), Kraków 2022.

Butterwick-Pawlikowski Richard, Chrześcijanin i obywatel w dyskursie politycznym drugiej połowy XVIII wieku, [w:] Wartości polityczne Rzeczypospolitej Obojga Narodów, red. Anna Grześkowiak-Krwawicz, opr. Jerzy Axer, Warszawa 2017. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323527893.pp.175-196>

Butterwick-Pawlikowski Richard, Między oświeceniem a katolicyzmem, czyli o katolickim oświeceniu i oświeconym katolicyzmie, "Wiek Oświecenia" 2014, nr 30.

Bykowski Piotr Jaxa, Dwór królewski w Grodnie. Epizod biograficzny (1795-1797), Warszawa 1884.

Čepienė Konstancija, Petrauskienė Irena, Vilniaus Akademijos spaustuvs leidiniai 1576-1805 Bibliografija, Vilnius 1979.

Chamcówna Mirosława, Uniwersytet Jagielloński w dobie Komisji Edukacji Narodowej. Szkoła Główna Koronna w latach 1786-1795, Kraków 1959.

Chamcówna Mirosława, Uniwersytet Jagielloński w dobie Komisji Edukacji Narodowej. Szkoła Główna Koronna w okresie wizyty i rektoratu Hugona Kołłątaja 1777-1786, Wrocław 1957.

Chrościcki Juliusz A., Pompa funebris. Z dziejów kultury staropolskiej, Warszawa 1974.

Dębowska Maria, Diecezje łucka i żytomierska w pierwszych latach istnienia, Lublin 2014.

- Dobra magnackie w XVIII wieku. Rola i znaczenie kulturowe, red. Teresa Kostkiewiczowa, Agata Roćko, Warszawa 2005.
- Dymara Bronisława, Korzeniowska Wiesława, Ziemiński Franciszek, Dziecko w świecie tradycji, Kraków 2010.
- Dymnicka-Wołoszyńska Hanna, Radziwiłłowa z Mycielskich Anna Ludwika, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 30, Wrocław 1987.
- Dzik Janina, Walory moralne i obrona legitymizacji katolickiej Europy. Oprawa uroczystości beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych Stanisława Kostki w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, "Rocznik Historii Sztuki" 2020, t. 45.
- Dzwonkowski Włodzimierz, Wasylewski Stanisław, Grabowska Elżbieta z Szydłowskich, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 8, Wrocław 1959-1960.
- Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564-1995, opr. Ludwik Grzebień SJ, Kraków 1996.
- Ferenz Krystyna, Uroczystości szkolne jako wprowadzenie dzieci w szersze kręgi społeczne, [w:] Wybrane obszary aktywności dziecka w badaniach i pracach pedagogicznych, red. Lidia Kataryńczuk-Mania, Bogumiła Walak, Gorzów Wielkopolski 2018.
- Ferenz Krystyna, Wprowadzenie dzieci w kulturę, Wrocław 1993.
- Flisiński Jerzy, Szkoły białskie w XVII-XX wieku. Monografia I Liceum Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego, Biała Podlaska 1998.
- Giżycki Jan Marek Antoni, Kilka słów o dwóch szkołach dawnych na Podlasiu, Poznań 1888.
- Gładysz Bronisław, Oficium in gratiarum actione pro victoria chocimiensis w historycznym rozwoju przedstawione z uwzględnieniem dwóch nieznanymi druków liturgicznych z XVII w., Poznań 1928.
- Goławski Michał, Szkolnictwo powszechne w Białymstoku, Białystok 1934.
- Grzymalska Kamila, Królewicz Kazimierz Jagiellończyk. Próba portretu, Kraków 2021.
- Hulewicz Jan, Opinia publiczna wobec Komisji Edukacji Narodowej, [w:] Studia z dziejów kultury polskiej, red. Henryk Barycz, Jan Hulewicz, Warszawa 1949.
- Jakubėnas Regina, Wileńska poezja okolicznościowa doby stanisławowskiej. Od projektu antologii do problemów edycji, "Sztuka Edycji" 2018, t. 14, nr 2. <https://doi.org/10.12775/SE.2018.0016>
- Janeczek Stanisław, Edukacja oświeceniowa a szkoła tradycyjna. Z dziejów kultury intelektualnej i filozofii, Lublin 2008.
- Janeczek Stanisław, Rola oświecenia chrześcijańskiego w kulturze wieku XVIII, "Kultura i Wartości" 2015, nr 15. <https://doi.org/10.17951/kw.2015.15.9>
- Janik Maciej, Gazetki pisane z roku 1789 ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach, "Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach" 1993, t. 17.
- Jastrzębski Krzysztof, Pijarska szkoła rzemieślnicza w Opolu Lubelskim - pomyłka badacza, "Analecta" 2011, t. 20, nr 2.

Jedynak Barbara, Z historii obyczaju patriotycznego w czasach Oświecenia, "Niepodległość i Pamięć" 2000, nr 16.

Jurkiewicz Wojciech, Adam Naruszewicz w otoczeniu króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, "Zeszyty Naukowe Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy. Studia Historyczne" 1993, z. 3.

Kamińska Janina, Akademia Wileńska w latach 1773-1780, "Rozprawy z Dziejów Oświaty" 1997, t. 38.

Kamińska Janina, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Akademia Wileńska i Szkoła Główna Wielkiego Księstwa Litewskiego, Warszawa 2018.

Kamińska Janina, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Szkoły w Wydziale Litewskim, Warszawa 2018.

Kamińska Janina, Universitas Vilnensis. Akademia Wileńska i Szkoła Główna Wielkiego Księstwa Litewskiego 1773-1792, Pułtusk-Warszawa 2004.

Kamińska Janina, Universitas Vilnensis (1793-1803). Od Szkoły Głównej Wielkiego Księstwa Litewskiego do Imperatorskiego Uniwersytetu Wileńskiego, Warszawa 2012.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323532897>

Karkocha Małgorzata, "Gazeta Warszawska" księdza Stefana Łuskiny o podróży Stanisława Augusta Poniatowskiego do Kaniowa w 1787 r., "Przegląd Humanistyczny" 2011, t. 10, nr 2.

Kicińska Urszula, Ceremonia pogrzebowa w drukach żałobnych XVII i XVIII wieku (wybrane elementy), "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej" 2014, t. 62, nr 3.

Kizik Edmund, Uczeń, nauczyciel i Śmierć. Pogrzeb w życiu codziennym szkoły w mieście hanzeatyckim (XVI-XVIII wiek), "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej" 1996, t. 44, nr 3.

Klubiński Andrzej, Liturgiczna tradycja zwycięstwa pod Chocimiem, https://www.wilanow-palac.pl/liturgiczna_tradycja_zwyciestwa_pod_chocimem.html (dostęp: 28.06.2022).

Komisja Edukacji Narodowej: kontekst historyczno-pedagogiczny, red. Katarzyna Dormus, Bożena Popiołek, Agnieszka Chłosta-Sikora, Ryszard Ślęczka, Kraków 2014.

Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Słownik biograficzny, red. Andrzej Meissner, Agnieszka Wałęga, Warszawa 2018.

Komorowski Jarosław, Nie tylko Shakespeare. Studia z dziejów teatru i dramatu XVI-XX wieku, Warszawa 2011.

Komorowski Jarosław, Teatr i widowiska na Podolu do 1863 roku, Warszawa 2019.

Komorowski Jarosław, Teatr i widowiska na Wołyniu do 1863 roku z przydaniem Ziemi Kijowskiej, Warszawa 2016.

Konopczyński Władysław, Branicka Izabela, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 2, Kraków 1936.

Kościoty i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa brzeskolitewskiego, t. 3, red. Dorota Piramidowicz, Kraków 2016.

Krajewska Cecylia, Ze studiów nad życiem i twórczością ks. Jana Gorczyzewskiego, "Kronika Miasta Poznania" 1938, t. 16, nr 2.

Krucki Łukasz, Jana Onufrego Gorczyzewskiego panegiryk na okoliczność przyjęcia paliusza przez arcybiskupa Tymoteusza Gorzeńskiego, "Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski" 2013, t. 8.
<https://doi.org/10.14746/e.2013.8.12>

Krzyżanowska Teresa, Rola imprez szkolnych w procesie dydaktyczno-wychowawczym, Rypin 2001.

Kurkowski Jarosław, Pijarzy w Werenowie i Lidzie (1735-1845), "Analecta" 1997, t. 6, z. 1(11).

Lewicki Józef, Komisja Edukacji Narodowej w świetle ustawodawstwa szkolnego, Warszawa 1923.

Litak Stanisław, Kościół łaciński w Rzeczypospolitej Obojga Narodów około 1772 roku, Lublin 1996.

Litak Stanisław, Od reformacji do oświecenia. Kościół w Polsce, Lublin 1994.

Łapiński Józef, Porfiriusz Skarbek Ważyński jako zakonnik i hierarcha unicki, "Prawo Kanoniczne, Kwartalnik Prawno-Historyczny" 1985, nr 28, z. 3-4.

Łempicki Stanisław, Polski ideał wychowawczy, Lwów-Warszawa [1938].

Łojek Jerzy, "Gazeta Warszawska" księdza Łuskiny, Warszawa 1958.

Maciejewski Janusz, Literatura okolicznościowa i użytkowa, "Napis" 1994, seria I.
<https://doi.org/10.18318/napis.1994.1.1>

Mariani Andrea, Rola jezuitów w pogrzebach szlachty polsko-litewskiej w XVIII wieku. Między reżyserowaniem pompa funebris a wystawianiem nieboszczyka, "Nasza Przeszłość" 2013, t. 119.
<https://doi.org/10.52204/np.2013.119.177-195>

Massalski Adam, Kula Ewa, Komisja Edukacji Narodowej. Szkoły w Wydziale Wołyńskim i Ukraińskim, Warszawa 2018.

Matulaitytė Stasė, Senoji Vilniaus universiteto astronomijos observatorija ir jos biblioteka, Vilnius 2004.

Mazurek Bożena, Problemy i przejawy panegiryzmu w poezji okolicznościowej drugiej połowy XVIII wieku, <https://core.ac.uk/download/pdf/225150197.pdf> (dostęp: 20.03.2023).

Mączyński Ryszard, Nowożytnie konfesje polskie. Artystyczne formy gloryfikacji grobów świętych i błogosławionych w dawnej Rzeczypospolitej, Toruń 2003.

Meissner Andrzej, Ślęczka Ryszard, Pękowska Marzena, Komisja Edukacji Narodowej (1773-1994). Szkoły w Wydziale Małopolskim, Warszawa 2018.

Michalski Jerzy, Oraczewski Feliks h. Szreniawa, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 24, Wrocław 1979.

Michalski Jerzy, Poniatowski Stanisław, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 27, Wrocław 1983.

Mikulski Tadeusz, Byszewska Ludwika z Gintowtów-Dziewałtowskich, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 3, Kraków 1937.

Mizia Tadeusz, Szkoły średnie Komisji Edukacji Narodowej w Koronie a społeczeństwo, "Przegląd Humanistyczny" 1973, t. 17, nr 4.

Mizia Tadeusz, Wychowanie nowego człowieka w szkołach Komisji Edukacji Narodowej, "Przegląd Humanistyczny" 1972, t. 16, nr 2.

Mościcki Henryk, Białystok. Zarys historyczny, Białystok 1933.

- Muczkowski Józef, Józef Kanty Nepomucen Bogucicki, "Dwutygodnik Literacki" 1844, t. 1, nr 1.
- "My z niego wszyscy". Historyczne i religijne dziedzictwo św. Stanisława Kostki, red. Wojciech Kućko, Płock 2019.
- Nowożytna myśl naukowa w szkołach Komisji Edukacji Narodowej, red. Irena Stasiewicz-Jasiukowa, Wrocław 1973.
- Okoń Jan, Wychowanie do społeczeństwa w teatrach szkolnych jezuitów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, Kraków 2018.
- Olszewska Magdalena, Oprawa artystyczna podróży Stanisława Augusta Poniatowskiego do Kaniowa w 1787 roku, "Biuletyn Historii Sztuki" 2011, t. 73, nr 1-2.
- Orłowski Ryszard, Dobra beresteckie na Ukrainie w drugiej połowie XVIII wieku, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H. Oeconomia" 1970, nr 4.
- Oświecenie nieoświecone. Człowiek, natura i magia, red. Danuta Kowalewska, Agata Roćko, Filip Wolański, Warszawa 2018.
- Oświecenie nieoświecone. Tradycja, tożsamość, inność, red. Danuta Kowalewska, Agata Roćko, Filip Wolański, Toruń 2022.
- Płaza Joanna, Program wychowania społeczeństwa u schyłku I Rzeczypospolitej, "Rozprawy z Dziejów Oświaty" 1981, t. 24.
- Poplatek Jan, Błogosławiony Andrzej Bobola Towarzystwa Jezusowego. Życie - Męczeństwo - Kult, Kraków 1936.
- Przeraźliwe echo trąby żalośnie do wieczności wzywającej. Śmierć w kulturze dawnej polski od średniowiecza do końca XVIII wieku, red. Przemysław Mrozowski, Warszawa 2001.
- Przybyszewska-Jarmińska Barbara, "Nowa Jutrzenka kraju sarmackiego". Hymn o błogosławionym Stanisławie Kostce z zapoznanego druku z 1632 roku, "Barok" 2005, t. 12, nr 1
- Puchowski Kazimierz, Jezuickie kolegia szlacheckie Rzeczypospolitej Obojga Narodów, Gdańsk 2007.
- Puchowski Kazimierz, Jezuickie kolegia szlacheckie w Europie Zachodniej. Rekonesans, "Horyzonty Wychowania" 2004, t. 3, nr 6.
- Puchowski Kazimierz, Kolegia szlacheckie, teatynów, pijarów i jezuitów a reformy edukacyjne w Rzeczypospolitej Obojga Narodów doby oświecenia, "Nasza Przeszłość" 2012, t. 117.
<https://doi.org/10.52204/np.2012.117.301-313>
- Puchowski Kazimierz, Teatr jezuicki w Rzeczypospolitej Obojga Narodów - Clio w edukacji obywatelskiej, [w:] Świat teatru - świat wartości. Wychowanie obywatelskie w teatrze szkolnym w Rzeczypospolitej XVI-XVIII w., red. Jan Okoń, Kraków 2017.
- Puchowski Kazimierz, Życie codzienne w elitarnych kolegiach zakonnych Europy do XVIII w., "Studia i Badania Naukowe - Ateneum" 2008, nr 2.
- Pusz Wiesław, Literatura okolicznościowa - okazjonalna - ulotna - chwilowa. Propozycje rozróżnienia, "Prace Polonistyczne" 2009, t. 64.
- Rolnik Dariusz, Portret szlachty czasów stanisławowskich, epoki kryzysu, odrodzenia i upadku Rzeczypospolitej w pamiętnikach polskich, Katowice 2009.

Rostworowski Emanuel, Mokronowski Andrzej, [w:] Polski słownik biograficzny, t. 21, Wrocław 1976.

Różańska Aniela, Świętowanie - zapomniana kategoria pedagogiczna, [w:] Historia i współczesność procesu edukacyjno-wychowawczego, red. Danuta Kocurek, Katowice 2015.

Ryś Jan, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Akademia Krakowska, Szkoła Główna Koronna, Warszawa 2018.

Rzepka Wojciech Ryszard, Dwugłos polemiczny o terminologii O. Kopczyńskiego, "Język Polski" 1967, t. 47, nr 2.

Skorzepianka Melania, Feliks Oraczewski, rektor krakowskiej Szkoły Głównej, Kraków 1935.

Skrzypek Marian, Sprawa Józefa Bogucickiego, "Przegląd Humanistyczny" 1998, t. 42, nr 1.

Sławiński Witold, X. Stanisław Bonifacy Jundziłł profesor historii naturalnej Wszechnicy Wileńskiej, Lublin 1947.

Smoleński Władysław, Przewrót umysłowy w Polsce w XVIII wieku, Kraków 1891.

Stasiewicz-Jasiukowa Irena, Potępienie i aplauz. Walka o gramatykę O. Kopczyńskiego w dobie Oświecenia, "Rozprawy z Dziejów Oświaty" 1985, t. 28.

Studia z dziejów edukacji w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Korony i Litwy, red. Kazimierz Puchowski, Joanna Orzeł, Warszawa 2019.

Szumowski Władysław, Krakowska szkoła lekarska po reformie Kołłątaja, Kraków 1929.

Szwarocka Katarzyna W., "Sarmacka bogini". Kult maryjny w Polsce doby baroku, Toruń 2010.

Śnieżko Aleksander, Materiały do historii prasy na Litwie, "Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego" 1972, t. 11, nr 4.

Taff Jan Henryk, Ks. Józef Herman Osiński - w gronie pijarów, "Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej" 2015, nr 44.

Teatr Narodowy 1765-1794, red. Jan Kott, Warszawa 1967.

Trąbski Maciej, Zagrożenie buntem chłopskim w południowo-wschodnich województwach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1788-1789, "Orientalia Christiana Cracoviensia" 2015, t. 7. <https://doi.org/10.15633/ochc.1861>

Trynkowski Jan, Gimnazjum. Z dziejów gimnazjum białostockiego (1777) 1802-1915, Białystok 2002.

Tyszkiewicz Eustachy, Króla Stanisława Augusta ostatni pobyt w Grodnie, Poznań 1878.

Ugniewski Piotr, Wizyta wielkiego księcia Pawła w Polsce, https://www.wilanow-palac.pl/spotkanie_stanislaw_augusta_z_katarzyna_ii_w_kaniowie.html (dostęp: 20.10.2022).

W cieniu wojen i rozbiorów. Studia z dziejów Rzeczypospolitej XVIII i początków XIX wieku, red. Urszula Kosińska, Dorota Dukwicz, Adam Danilczyk, Warszawa 2014.

Walasek Stefania, Komisja Edukacji Narodowej. Szkoły w Wydziale Poleskim, Warszawa 2018.

Walicki Andrzej, Idea narodu w polskiej myśli oświeceniowej, Warszawa 2000.

Wittyg Wiktor, Dziadulewicz Stanisław, Nieznana szlachta polska i jej herby, Kraków 1908.

Wróblewski Andrzej Kajetan, Historia fizyki: od czasów najdawniejszych do współczesności, Warszawa 2006.

Wyka Ewa, ...ciekawym wiedzieć i widzieć skutki... czyli dzieje i znaczenie kolekcji przyrządów naukowych Stanisława Augusta, Kraków 2015.

Wyka Ewa, Doświadczenia fizyczne najjaśniejszemu PANU ... okazywane w roku 1793 w Grodnie przez JXX Dominikanów Konwentu tamecznego. Analiza tekstu, "Studia Historiae Scientiarum" 2016, t. 15.
<https://doi.org/10.4467/23921749SHS.16.006.6149>

Zawadzki Roman M., Staropolski konterfekt świętego Jana z Kęt, Kraków 2002.

Zawartko-Laskowska Maria, Mecenat naukowy Stanisława Augusta i jego przyrodnicze pasje, "Kronika Zamkowa" 2008, nr 1-2.

Zwolska Halina, Uczniowie Szkoły Głównej Koronnej 1780-1785, Kraków 2021.
<https://doi.org/10.12797/9788381385671>

Żołądź-Strzelczyk Dorota, Nowicki Michał, Ratajczak Krzysztof, Gulczyńska Justyna, Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Szkoły w Wydziale Wielkopolskim, Warszawa 2018.

Żygulski Kazimierz, Święto w kulturze, Warszawa 1981.

Żywirska Maria, Ostatnie lata życia króla Stanisława Augusta, Warszawa 1978.

Антонович Владимир, Волынская тревога 1789 года, Киевъ 1902.

Кивлицкий Евгений, Мнимый бунт на Волыни в 1789 г., "Киевская Старина" 1902, н. 11-12.